

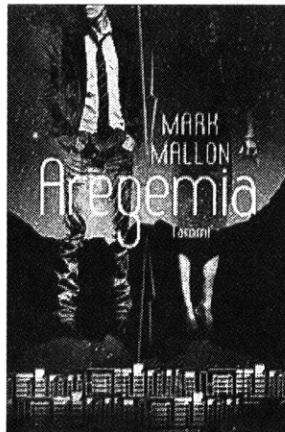
Kuvitteellisia runonriekaleita

• *Mark Mallon: Aregemia. Tammi 2010. 58 s.*

Saksalaissuomalaisen **Mark Mallonin** esikoisteoksessa tumasävyinen tieteisfiktio kohtaa nykylyriikan ilmaisukeinot. Kaunokirjallisen kokonaisuutena *Aregemia* on ehkä hieman keskeneräinen muotopuoli, mutta omaperäinen genererunous erottuu kyllä edukseen tasaisen säkeensä ja painostavien tunnelmakuvien ansiosta.

Mallonin runomuotoon kirjoitettu keveähkö scifi on kaukana avaruusopperoiden eppisestä laajuudesta. Teoksen suppea ja sirpaleinen tekstimateriaali nivotaan yhteen tietosanakirja-artikkelia jäljittelevällä johdannolla Norjanmerelle sijoittuvasta kuvitteellisesta Aregemian saarivaltakunnasta.

Etäännyttävä, fiktiivinen aines sekoittuu aavistuksenomaisina vihjeinä runojen arkisen pohdiskeluvään ja toteavan kerronnalliseen perusvireeseen. Kokoelman synkkä ja hillitysti vinksahantunut todellisuus poikkeaa ajoittain pelottavan vähän siitä tekstin ulkopuolisesta todellisuudesta, jossa Mallonin teos on kirjoitettu.

Käsityskyvyn manipulointia

Moniäänisen lyriikan välittämä kokonaiskuva kuvitteellisesta valtiosta jää haastavan avoimeksi. Runojen puhuma maailma aukeaa tarkasteltavaksi repaleisina, usein painajaisen logiikkaa noudattavina välähdyksinä.

Tekstinriekaleiden keskeltä hahmottuu rakenteellisen väkivallan kontrolloimaan yhteiskuntaan istutettu traaginen rakkauskertomus. Irrallisiksi tarinanjämmiksi tulkittavista runoista puuttuu selkeä keskinäinen jäsenys, ja jää täten lukijan vastuulle koota runopalapeli ehjäksi.

Tieteisfiktioon ominaisesti *Aregemiaan* kirjoitettu myös kantaaottava eetos. Umpikujaan ajautunutta romanssia keskeisemmäksi teemaksi kokoelmassa kasvaakin inhimillisen havainnon ja käsityskyvyn manipuloitavuutta ruotiva juonne. Yksilön ylitse käyvä valta on teoksessa läsnä myös isovelvi valvoo -perinteen tutunsorttisina kameroina ja kasvotomina vartijoina.

Ahdistavan kylmää runoa

Teoksen runoja yhdistävän maailman syventäminen ei sittenkään olisi ollut pahitteeksi. Vieraaksi jäävän miljöön ja hahmottoman henkilögallerian ristivedossa yksittäiset runot tuntuvat nyt paikoin merkitysarvoltaan vähäisiltä sivupoluilta.

Vaikka Mallonin lyriikka on varmaa ja hallittua, on se samalla kummallisen kovaa ja läpäisemätöntä. Säe ei imaise mukaansa ja etenkin tieteiskirjallisuudelle olennainen teoksen maailmaan uppoutuminen jää tapahtumatta. Kovin mainitsoista kokoelman kerronnallinen runo ei ajoittain pilkkailevaa symboliikkaa lukuunottamatta ole.

Aukkoinen ja kylmä runoilmaisu toimii toisaalta oivallisesti teoksen ahdistavan tunnelman rakennuspalikkana. *Aregemian* asukkien vainoharhaisen toivoton, tietoisuuden peukaloinnille perustuva masentava maailmankuva välittyy tekstistä erinomaisesti.

Alakuloinen esikoinen on tiiviydessään kunnianhimoinen yritys kokonaisen runomuotoisen maailman luonnostelemiseksi.